
Ierosināta lieta par Ilūkstes novada pievienošanu Augšdaugavas novadam

Satversmes tiesas 2. kolēģija 2020. gada 1. decembrī ierosināja lietu “Par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma “Par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma „Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības” 10.2., 10.6., 10.7., 10.8., 10.17., 10.18., 10.21. un 10.23. apakšpunkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 101. pantam, Eiropas vietējo pašvaldību hartas 4. panta trešajai un sestajai daļai, kā arī 5. pantam”.

Apstrīdētās normas

Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma “Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības” 10.2., 10.6., 10.7., 10.8., 10.17., 10.18., 10.21. un 10.23. apakšpunkts paredz, ka Augšdaugavas novadā (Daugavpilī) citstarp ietilpst Bebreņu pagasts, Dvietes pagasts, Eglaines pagasts, Ilūkstes pilsēta, Pilskalnes pagasts, Prodes pagasts, Subates pilsēta un Šēderes pagasts.

Augstāka juridiska spēka normas

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pants: “Ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu.”

Satversmes 101. pants: “Ikvienam Latvijas pilsonim ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts dienestu. Pašvaldības ievēlē pilntiesīgi Latvijas pilsoņi un Eiropas Savienības pilsoņi, kas pastāvīgi uzturas

Latvijā. Ikvienam Eiropas Savienības pilsonim, kas pastāvīgi uzturas Latvijā, ir tiesības likumā paredzētajā veidā piedalīties pašvaldību darbībā. Pašvaldību darba valoda ir latviešu valoda.”

Eiropas vietējo pašvaldību hartas (turpmāk – Harta) 4. panta “Vietējās pašvaldības kompetence” trešā daļa: “Pamatā valsts pienākumus pēc iespējas realizē tā vara, kas atrodas vistuvāk pilsoņiem. Uzdodot kāda pienākuma izpildi citai varai, ņem vērā uzdevuma apjomu un būtību, kā arī efektivitātes un ekonomijas nosacījumus.”

Hartas 4. panta “Vietējās pašvaldības kompetence” sestā daļa: “Plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesā par jautājumiem, kas tieši attiecas uz vietējo varu, ar tām nepieciešams konsultēties, cik iespējams savlaicīgi un atbilstošā veidā.”

Hartas 5. pants “Vietējās varas teritoriju robežu aizsardzība”: “Vietējās varas teritoriju robežu izmaiņas nav atļauts izdarīt bez iepriekšējas konsultēšanās ar attiecīgo vietējo varu, pēc iespējas ar referendumu palīdzību, kur tas ir likumīgi atļauts.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Ilūkstes novada domes pieteikuma. Saeima 2020. gada 10. jūnijā pieņēma Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu. Tā pielikums noteic administratīvās teritorijas, to administratīvos centrus un teritoriālā iedalījuma vienības. Saskaņā ar šā pielikuma 10.2., 10.6., 10.7., 10.8., 10.17., 10.18., 10.21. un 10.23. apakšpunktu Augšdaugavas novadā citstarp ietilpst Bebreņu pagasts, Dvietes pagasts, Eglaines pagasts, Ilūkstes pilsēta, Pilskalnes pagasts, Prodes pagasts, Subates pilsēta un Šēderes pagasts.

Ilūkstes novada domes ieskatā apstrīdētās normas aizskar tās tiesības, jo atbilstoši šīm normām Bebreņu pagasts, Dvietes pagasts, Eglaines pagasts, Ilūkstes pilsēta,

Pilskalna pagasts, Prodes pagasts, Subates pilsēta un Šēderes pagasts ir pievienoti Augšdaugavas novadam, pienācīgi neizvērtējot iespēju saglabāt Ilūkstes novadu kā patstāvīgu pašvaldību vai izveidot jaunu Sēlijas novadu. Pieņemot apstrīdētās normas, Saeima esot pārkāpusi labas likumdošanas un pašvaldības principu, tāpat neesot ievērojusi subsidiaritātes principu un neesot pienācīgi konsultējusies ar Ilūkstes novada domi un tās iedzīvotājiem. Apstrīdētās normas neatbilstot Satversmes 1. un 101. pantam, Hartas 4. panta trešajai un sestajai daļai, kā arī 5. pantam.

Tiesas process

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz 2020. gada 1. februārim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir **2021. gada 1. maijs**. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Lēmums par lietas ierosināšanu ir pieejams šeit: https://www.satv.tiesa.gov.lv/wp-content/uploads/2020/12/2020-64-0106_Lemums_par_ierosinasanu.pdf

---

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Zanda Meinarte

Satversmes tiesas

Sabiedrisko attiecību speciāliste

Zanda.Meinarte@satv.tiesa.gov.lv

67830759, 26393803